

aktiga känslor, t. ex.: *Ja s., han har kommit nu? Ja s., du vill inte? Ja s., du vill ha stryk? Ja s., du är en sådan ulspegel?* — *Jaa s.* (tonvigten och uthållning på *jaa*), uttrycker en viss grad af ligkigtill förvåning, undran, o. s. v. — 6) *S. ell. se s.*, säges äfven, för att påkalla uppmärksamhet på ett föremål. *S., nu regnar det! S., nu är det gjort. Se s., nu är det nog.* — *Konj.* Betecknar: 1) Följd, eftersats. *Gör det, s. får du leva. Om han vill, s. kan han.* — 2) Medgifvande. *S. farligt det var, kom han dock lyckligt derifrån*, ehuru farligt &c. *S. många de än äro*, ehuru många &c. *S. ock, äfven, också*, t. ex.: *Vi köra fort, men s. är det ock långt fram. Det är vackra saker, men s. kosta de ock mycket.* — *S. att*, *konj.* På det att, för att. *Skynda dig, s. att det snart blir slut.* — *S. framt* ell. *S. vida*, *konj.* Om, derest. *S. framt han är försigtig, lyckas han nog. Jag bifaller, s. vida äfven han gör det.* — *S. snart* ell. *S. snart som*, genast då. *S. snart han kommer, skola vi följas åt.*

SÅ, pron. II. Lemning af det fordna pronomen *Sa*, den. Bibehåller sig ännu i talesätten: *I s. mätto*, på det sättet, i det afscendet. *I s. fall*, i det fall.

SÅ, v. a. 2. III. 1) På förut tillredd jord utströ sådeskorn eller frön, att de må uppväxa och gifva skörd. *S. säd, hvete, råg. S. roffrö, morrotfrö.* — Har till objekt äfven sjelfva jorden, som besås, t. ex.: *S. en åker, ett land.* — *Åkern sår sig sjelf med ogräs*, ogräset växer der af sig sjelft. (Ordspr.) *Som man sår, får man skära*, hvar och en får uppbara följden af sina gerningar. *S. om, så änyo. S. ut, se Utsä.* — 2) (fig.) Utsprida; inplanta. *S. vedrägt. De frön till dygd, han sät i min själ. S. ut, se Utsä.* — *Säende*, n. 4.

SÅ, m. 2. IV. 1) Större öppet laggkärl, att deri förvara vatten eller dricka, upptill med tvenne öppningar, en på hvardera sidan, att derigenom träda en stång, hvarmedelst det af tvenne personer kan bäras på axlarna. *En s. full. En s. vatten.* — 2) Hvad som deruti innehålles. *En hel s. gick åt.*

SÄCKER, se *Socker*.

SÅD, n. 5. (af *Sjuda*) Se *Spad*.

SÅDAN, så'dann, a. 2. (af *Så* och *Dann* ell. *Dan*, t. *gethan*, danad, gjord) Så beskaffad. *S. som han är. S-a djur. S-t folk. S-a äro menniskorna. S. är jag. På s-t sätt. En man s. som han. S. dum menniska!* hvilken dum m.! *Svaret var s-t, att... Mustigt gräs, s-t som växer på &c.* Säges stundom i en viss föraktlig ton, t. ex.: *En s. kofsa som hon. En s. lymmel som du. En s. der ox.* — Brukas ofta absolut eller substantivt, t. ex.: *S-t duger ej. Han är ej en s. som du tror. Aldrig har jag hört s-t. S-a som nu nyttjas. Och s-t vid straff lag förmår.* — *S. den är, s-t det är*, säges om något medelmåttigt, dåligt, t. ex.: *Han har skrivit en bok, s. den är.* — *Syn.* Dylik, Slik.

SÅDBRÖD, n. 5. Bröd af sådor.

SÅDD, m. 5. 1) Såning. — 2) Utsådd såd, utsädda frön.

SÅDIG, a. 2. Full af sådor.

SÅDOR, f. 1. pl. Kli, orenlighet, som siktas bort ifrån mjöl.

SÅDSTEN, m. 2. Ett slags asbest.

SÅFRA, **SÅFVA**, **SÅFVEL**, m. fl., se *Sofra*, &c.

SÅG, f. 2. Skärande verktyg, hvarmed trä m. m. skäres, bestående af ett på ena sidan med hvassa tänder försedt blad af jern, insatt i en dertill passande ram. *S-ar äro af flera slag och olika storlek.* Se f. ö. *Stock-, Klo-, Panel-, Stick-, Cirkel-, Vattensåg*, m. fl. — *Ss. S-formig, -lik.*

SÅGA, v. a. 1. Med såg skära. *S. en stock, ett bräde. S. på längden, på tvären. S. midt i tu. S. till bräder, plankor. S. af, bort*, se *Afsåga, Bortsåga.* — *Sågande*, n. 4.

SÅGARE, m. 3. En, som sågar.

SÅGÄRLÖN, f. 5. Afgift för sågning.

SÅGARM, m. 2. Arm af en såg.

SÅGBAK, m. 2. Första, på ena sidan runda brädet, som sågas af en stock.

SÅGBLAD, n. 5. Det tandade jernet på en såg.

SÅGBLOCK, n. 5. Se *Sågstock*.

SÅGBOCK, m. 2. Tvärbock, hvarpå t. ex. ved sågas.

SÅGBRÄDE, n. 4. Sågadt bräde.

SÅGBÄNK, m. 2. De tvenne långa träen i ett sågverk, hvarpå stocken, som skall sågas, hvilat under sågningen.

SÅGFIL, m. 2. Ett slags fil, som brukas till uppskärning och skärpning af tänderna på sågblad.

SÅGFISK, m. 2. Se *Såghaj*.

SÅGFLUGA, f. 1. Se *Sågstekel*.

SÅGFRAT, n. sing. Affallet vid sågning.

SÅGHAJ, m. 2. Fisk af Hajslägdet, 12 till 15 fot lång, med öfra käken utdragen i ett svärdlikt ben, ofta öfver 2 alnar långt och i begge kanterna väpnadt med mer än 30 tänder, en tum långa. *Squalus Pristis* ell. *Pristis antiquorum*.

SÅGKANTAD, a. 2. Med tänder i kanten liksom en såg.

SÅGMASKIN, --schin, m. 3. Särskilt maskin, hvarmed sågning vid flera arbeten verkställes.

SÅGMUSKEL, m. 3. pl. — *muskler*. (anat.) Sågformig muskel.

SÅGQVARN, f. 2. Se *Sågverk*.

SÅGRAM, m. 2. Träram, hvare bladet på en brädsåg är infattadt.

SÅGSNITT, n. 3. Skärning af en såg.

SÅGSPÅN, f. o. n. pl. — *spånor* och — *spån*. Spån, som faller vid sågning. — *S. m.* (kollektivt) Se *Sågfrat*.

SÅGSTEKEL, m. 2. pl. — *steklar*. Ett insektslägte af Steklarna, med dubbla sågliga ägg-lägningsrör. *Tenthredo*.

SÅGSTOCK, m. 2. Stock, som skall sågas sönder till bräder eller plankor.

SÅGSTÄLLNING, f. 2. Ställningen till en handsåg.

SÅGTAND, f. 5. pl. — *tänder*. Tand eller udd i kanten på ett sågblad.

SÅGTANDAD, a. 2. Tandad i kanten, likt en såg.

SÅGTIMMER, n. sing. Timmer till sågning.

SÅGVAGN, m. 2. Se *Sågbänk*.

SÅGVERK, n. 5. 1) Ett merendels med vatten drifvet qvarnverk, hvarmed stockar sönder-sågas till plankor, bräder, ribbor, läkter, m. m. — 2) (fortif.) Utanverk, som består af flera än två tenaljer.

SÅGVERKSATTERI, ----ri, n. 3. Ett slags batteri.

SÅLA, f. 1. Se *Sula*, f.

SÅLA, v. a. 1. Se *Sula*, v. a.